

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסדר בין

ק.א.ל קווי אוויר למטען בע"מ לארקיע קווי תעופה ישראלים בע"מ

1. פתח דבר

לפני בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "החוק") להסדר כובל בין ק.א.ל קווי אוויר למטען בע"מ (להלן: "ק.א.ל") לבין ארקיע קווי תעופה ישראלים בע"מ (להלן: "ארקיע") בנוגע לרכישת קיבולת מטען בבטן מטוסי הנוסעים של ארקיע.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשווקים הרלוונטיים, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי אין הכבילות פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשוק כאמור, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק, בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. הצדדים וההסכם

2.1 הצדדים להסכם

ק.א.ל - חברה תעופה פרטית שנוסדה בשנת 1976. החברה מוחזקת על ידי ניר שיתופי אגודה ארצית שיתופית להתיישבות עובדים עיבריים (86.67%) ומועצת הצמחים המועצה לייצור צמח (13.32%). ק.א.ל עוסקת בהובלת מטען חקלאי ותעשייתי בדרך האוויר. בבעלות ק.א.ל שני מטוסי מטען ומעת לעת בהתאם לצורך חוכרת ק.א.ל מטוס שלישי. ק.א.ל מפעילה כיום 5 טיסות מטען סדירות לליאג' שבבלגיה, וטיסת המשך אחת לניו-יורק שבארה"ב.

ארקיע - חברה תעופה פרטית אשר נוסדה בשנת 1950. החברה נמצאת כיום בשליטת האחים נקש. ארקיע עוסקת בהובלת נוסעים בדרך האוויר, ומפעילה טיסות סדירות וטיסות שכר ליעדים בישראל ובעולם. בנוסף, ארקיע מובילה מטען בבטן מטוסי הנוסעים שהיא מפעילה. בשנים האחרונות שיווקה ארקיע את קיבולת המטען בבטן מטוסייה באמצעות חברת א.ד. קרגו מטענים, אשר רכשה מראש קיבולת פנויה בבטן מטוסי ארקיע ומכרה אותה הלאה ללקוחותיה הסופיים. ארקיע מחזיקה במספר חברות בנות הפעילות בתחומי תיירות ונופש, אחזקת מטוסים, שירותי קרקע, משלוחים ועוד.

2.2 ההסדר

במסגרת ההסדר רוכשת ק.א.ל מארקיע קיבולת מטען בבטן מטוסי הנוסעים של ארקיע מישראל למספר יעדים באירופה ומערב אסיה. תקופת ההסדר היא לשנתיים.

3. ניתוח הכבילות והשפעתן על התחרות:

ק.א.ל מובילה מטענים על גבי טיסותיה הסדירות בין ישראל לליאג'. מליאג' מופצים המטענים ליעדים הסופי בין היתר, באמצעות טיסות המשך. כאמור, ק.א.ל מפעילה בנוסף טיסת המשך שבועית לארה"ב. במסגרת ההסדר רוכשת ק.א.ל קיבולת פנויה בבטן מטוסי ארקיע במספר קווי תעופה בין תל-אביב ליעדים באירופה, וכן בקווים שבין תל-אביב לבאקו שבאזרבייג'אן, ולטיביליסי שבגיאורגיה. לפיכך, ההסדר מגדיל במידה מסוימת את כושר הובלת המטען של ק.א.ל בין ישראל ליעדים באירופה ובמערב אסיה.

ככלל, בתחום הובלת המטענים בדרך האוויר, השוק הרלבנטי יכול שיהיה רחב יותר משוק צמדי הערים¹ המקובל בתחום הובלת הנוסעים. שכן, בשונה מנוסעים - וכל עוד אין מדובר במטען כגון מטען רגיש או מטען מתכלה - ניתן במקרים מסוימים להוביל מטענים באמצעות טיסות לא ישירות הכוללות מספר רב של מקטעים ולעיתים אף תוך שילוב אמצעי הובלה שונים².

בחינת השווקים המושפעים מן ההסדר מלמדת כי מדובר בשווקים שבהם פועלים מספר מתחרים. מתחרתה העיקרית של ק.א.ל בהובלת מטען, והגדולה ממנה, היא חברת אל-על נתיבי אויר לישראל בע"מ (להלן: "אל-על"). אל-על מובילה מטען הן בטיסות מטען ייעודיות והן בבטן מטוסי הנוסעים ליעדים בעולם. בנוסף מתחרות בשוק זה גם חברות התעופה הסדירות העוסקות בהובלת נוסעים, אשר מנצלות את עודף הקיבולת בטיסות הנוסעים שלהן להובלת מטענים.

בחינת סך הקיבולת של ארקיע המועברת לידי ק.א.ל על פי ההסדר מעלה כי מדובר בתוספת קטנה בכל אחד מן השווקים הרלוונטיים שאין בה כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשווקים אלו.

אשר על כן, משמצאתי כי אין בהסדר שלפני משום פגיעה של ממש בתחרות בשווקים הרלוונטיים, מצאתי לנכון להעניק את הפטור המבוקש.

¹ ראה החלטת הממונה על הגבלים עסקיים בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל בין אל על נתיבי אויר לישראל לבין Swiss Airlines, 2009, **הגבלים עסקיים**, 5001476.

² ראה Case No Comp/M.3280 Air France/KLM, Regulation (EEC) No 4064/89 Merger Procedure, 11/2/2004. שם קבעה הנציבות האירופאית כי לעניין הובלת מטענים בתוך היבשה האירופאית, ניתן לראות ביבשת אירופה כולה כשוק גיאוגרפי אחד. כן נקבע כי שוק המוצר יכול שיכלול גם שילוב עם תחבורה יבשתית כגון, רכבות. קביעה זו התבססה על הממצא שלפיו אמצעי התחבורה היבשתיים עשויים בנסיבות מסוימות לרסן את מחירי ההובלה האווירית של מטענים.

3. סוף דבר:

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, א' כסלו, תש"ע

18 נובמבר, 2009